

**Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Βιβλιοθήκη
Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης**

**Κέντρα Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης:
συνεργατικές δράσεις &
υπηρεσίες ευρωπαϊκής πληροφόρησης**

**16ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών
Πανεπιστήμιο Πειραιώς, 1-3 Οκτωβρίου 2007**

**Εισηγητές: Βασιλική Ρηγάκου
Δημήτριος Πέτσας**

Θεσμικό & λειτουργικό πλαίσιο ΚΕΤ: σύνομη ιστορική επισκόπηση

ΚΕΤ

- Αποτελούν επίσημα θεσμοθετημένο δίκτυο πληροφόρησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από το 1963
- Ιδρύονται κατόπιν συμβάσεως σε Πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα και λειτουργούν ως επί το πλείστον εντός των βιβλιοθηκών τους
- Εντάσσονται το 2001 στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας για να ανταποκριθούν στο αίτημα των Συνθηκών Μάαστριχτ και Άμστερνταμ για άνοιγμα της ευρωπαϊκής πληροφόρησης στον πολίτη
- Τίθενται το 2004 υπό την αιγίδα ενός δεύτερης γενιάς δικτύου ευρωπαϊκής πληροφόρησης με τον ευρύ τίτλο EUROPE DIRECT (Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ)

Θεσμικό & λειτουργικό πλαίσιο ΚΕΤ: στόχοι

Με τη νέα σύμβαση που υπογράφεται το 2005 τα ΚΕΤ καλούνται να ανταποκριθούν στον εξής τριπλό στόχο:

- να βοηθούν το φορέα στην προώθηση και ενοποίηση της διδασκαλίας και της έρευνας στον τομέα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης (στόχος εκπαιδευτικός)
- να καθιστούν προσιτή στο κοινό, τόσο το πανεπιστημιακό όσο και το ευρύτερο, την πληροφόρηση που αφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στις πολιτικές της (στόχος λειτουργικός)
- να συμμετέχουν στις συζητήσεις σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί ενδεχομένως με άλλα ευρωπαϊκά κέντρα αναμετάδοσης πληροφοριών και δίκτυα (νέος στόχος επικοινωνιακός)

Θεσμικό & λειτουργικό πλαίσιο ΚΕΤ: δεσμεύσεις Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανανεώνει τις δεσμεύσεις της για:

- Δωρεάν διάθεση των επίσημων ευρωπαϊκών εκδόσεων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή
- Δικτύωση και στήριξη των ΚΕΤ με συνεχή κατάρτιση και ενημέρωση του προσωπικού τους
- Ετήσια αξιολόγηση για την αποτίμηση της λειτουργίας των Κέντρων

Θεσμικό & λειτουργικό πλαίσιο ΚΕΤ: δεσμεύσεις φορέα

- Ο φορέας υποδοχής των ΚΕΤ αναλαμβάνει να διαθέσει τα εξής:
 - Έναν επιστήμονα της πληροφόρησης που θα διαχειριστεί το ΚΕΤ σε συνεργασία με ένα μέλος της ακαδημαϊκής κοινότητας το οποίο ορίζεται ως επιστημονικός/ακαδημαϊκός υπεύθυνος
 - Ειδικό χώρο κατά προτίμηση εντός της βιβλιοθήκης
 - Προβολή και προώθηση του ΚΕΤ εντός και εκτός του φορέα

Ελληνικό Δίκτυο ΚΕΤ

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση λειτουργούν 370 ΚΕΤ ενώ στην Ελλάδα λειτουργούν τα εξής 11:

- Βουλή των Ελλήνων (2006)
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (1992)
- Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1992)
- Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Σπουδών (1988)
- Κέντρο Διεθνούς & Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (1978)
- Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (1992)
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου (2006)
- Πανεπιστήμιο Κρήτης (1999)
- Πανεπιστήμιο Πατρών (2000)
- Πανεπιστήμιο Πειραιώς (1990)
- Πάντειο Πανεπιστήμιο (1992)

Λειτουργία ΚΕΤ

Λαμβάνοντας υπόψη το σύνθετο θεσμικό πλαίσιο ΚΕΤ και το αίτημα για ποιοτική και αξιόπιστη ευρωπαϊκή πληροφόρηση η λειτουργία των ΚΕΤ μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ως εξής:

- **Τεκμηρίωση**
- **Επικοινωνία**
- **Δικτύωση**

Λειτουργία ΚΕΤ: Τεκμηρίωση

Τα ΚΕΤ διαχειρίζονται με χρήση διεθνών βιβλιογραφικών κανόνων και προτύπων τις εξής συλλογές:

- Μονογραφίες που καλύπτουν όλες τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Περιοδικές εκδόσεις που εστιάζουν στην τρέχουσα ευρωπαϊκή πληροφόρηση
- Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Έγγραφα COM της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- CD-ROM

Το 2006 κατά μέσο όρο 354 μονογραφίες εντάχθηκαν στη συλλογή των ελληνικών ΚΕΤ*

*στοιχεία από τη διενεργούμενη αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2006

Λειτουργία ΚΕΤ: Επικοινωνία

Τα ΚΕΤ επιδιώκουν τη δημοσιοποίηση και προώθηση της ευρωπαϊκής πληροφόρησης στην ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και στο ευρύ κοινό με τα παρακάτω:

- Εκδόσεις & δημοσιεύσεις άρθρων
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια χρηστών
- Παρουσιάσεις, ημερίδες & συνέδρια
- Ανάπτυξη & ενημέρωση ιστοσελίδων
- Προώθηση ενημερωτικού υλικού (οδηγοί, φυλλάδια, αφίσες)

Υπογραμμίζεται η δυσκολία στη συστηματική οργάνωση δράσεων προώθησης και επικοινωνίας λόγω των περιορισμένων πόρων, ανθρωπίνων και οικονομικών, του Δικτύου ΚΕΤ

Λειτουργία ΚΕΤ: Δικτύωση

Τα ΚΕΤ συνιστούν ένα δυναμικό Δίκτυο ευρωπαϊκής πληροφόρησης με τη συμμετοχή τόσο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όσο και των φορέων υποδοχής. Η συνεργασία αυτή υλοποιείται με τα εξής:

- Λίστες ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, EURODOC
- Intranet
- Κοινές ιστοσελίδες
- Ετήσιες συναντήσεις, ομάδες εργασίας - εθνικός συντονιστής
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια και επισκέψεις στα θεσμικά όργανα
- Προγράμματα ανταλλαγών

Παράλληλα ενθαρρύνεται η συνεργασία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με τα άλλα δίκτυα ευρωπαϊκής πληροφόρησης (Θυρίδες ενημέρωσης EUROPE DIRECT, Εθνικά Κέντρα Ενημέρωσης, Team Europe)

Ανθρώπινο δυναμικό Δικτύου ΚΕΤ

Το προσωπικό των ΚΕΤ αποτελεί πολύτιμο κρίκο στην ευρωπαϊκή πληροφοριακή αλυσίδα. Δυνατά σημεία των επιστημόνων πληροφόρησης ΚΕΤ αποτελούν:

- Η εκπαίδευση και επιμόρφωση τόσο στις ευρωπαϊκές πηγές πληροφόρησης (EUROPA, Eurostat, Eur-Lex) όσο και στις ευρωπαϊκές πολιτικές
- Η εμπειρία και γνώση στη διαχείριση αυτής της πληροφόρησης
- Η προσωπική επαφή μεταξύ τους και η συνεργασία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο

Τα ελληνικά ΚΕΤ κατά μέσο όρο στελεχώνονται με 2,2 τεκμηριωτές οι οποίοι εξυπηρέτησαν 809 χρήστες το 2006*

*στοιχεία από τη διενεργούμενη αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2006

Συνεργατικές δράσεις και υπηρεσίες ΚΕΤ

Νέα συνεργατικά εργαλεία πληροφόρησης και επικοινωνίας με τη χρήση της τεχνολογίας αναπτύσσονται κατόπιν εθνικής - διεθνικής συνεργασίας των Κέντρων:

- **ArchiDok**, κοινό αποθετήριο ηλεκτρονικών εκδόσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρωτοβουλία ΚΕΤ της Γερμανίας και της Αυστρίας με τη συνεργασία Κέντρων άλλων χωρών (<http://archidok.uni-mannheim.de/en>)
- **Κοινές εθνικές ιστοσελίδες ΚΕΤ**
π.χ. Ιταλία, Ολλανδία, Πορτογαλία
- **Συλλογικός κατάλογος ΚΕΤ Πορτογαλίας** με τη συμμετοχή όλων των φορέων που αφορούν στην ευρωπαϊκή πληροφόρηση

Εικονικές υπηρεσίες πληροφόρησης και ΚΕΤ (1/2)

Οι συνεχώς αναπτυσσόμενες **εικονικές υπηρεσίες πληροφόρησης** (online / digital / virtual reference service), δηλαδή η παροχή πληροφόρησης μέσω του Διαδικτύου με τη μεσολάβηση ειδικών επιστημόνων, μπορούν να υποστηρίξουν το δίκτυο των ΚΕΤ στις προκλήσεις που θέτει ο διαρκώς αυξανόμενος όγκος της ευρωπαϊκής πληροφόρησης σε συνδυασμό με τη συνεχή αύξηση της ζήτησης αυτής.

Διακρίνονται σε:

- Ασύγχρονες, μεσολαβεί χρονική καθυστέρηση ανάμεσα στην ερώτηση και την απάντηση (e-mail, φόρμες υποβολής ερωτήσεων)
- Σύγχρονες, η επικοινωνία πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο (chat, voice over IP, video over IP)

Εικονικές υπηρεσίες πληροφόρησης και ΚΕΤ (2/2)

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις τεχνολογικές δυνατότητες και τη δυναμικότητα του ελληνικού Δικτύου, το ΚΕΤ του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ως εθνικός συντονιστής πρότεινε το σχεδιασμό και την ανάπτυξη μιας online υπηρεσίας πληροφόρησης για ευρωπαϊκά θέματα μέσω του προγράμματος ΕΠΕΑΕΚ II.

Οι ειδικοί πληροφόρησης των ΚΕΤ μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στην αποτελεσματική εύρεση απαντήσεων σε ένα ερώτημα δρώντας ως μεσολαβητές ανάμεσα στο χρήστη και στις πληροφοριακές πηγές.

ΜΙΤΟΣ:

ηλεκτρονική υπηρεσία ευρωπαϊκής πληροφόρησης

1/5

Αφετηρία για την υπηρεσία αυτή υπήρξε η ιδέα δημιουργίας μιας βάσης δεδομένων ερωτήσεων - απαντήσεων επί ευρωπαϊκών θεμάτων διαθέσιμη μέσω Διαδικτύου στους τεκμηριωτές ΚΕΤ και στους χρήστες με αποτέλεσμα:

- τον περιορισμό πολλαπλών αναζητήσεων για το ίδιο ερώτημα
- την εξοικονόμηση χρόνου και πόρων
- την κάλυψη των απομακρυσμένων χρηστών σε γεωγραφικές περιφέρειες χωρίς ΚΕΤ.

Η υπηρεσία αυτή που ονομάζεται «ΜΙΤΟΣ» από το μύθο του Θησέα βρίσκεται στο τελικό στάδιο ελέγχου και δοκιμής πριν την πιλοτική της λειτουργία.

ΜΙΤΟΣ:

ηλεκτρονική υπηρεσία ευρωπαϊκής πληροφόρησης

2/5

Η νέα αυτή υπηρεσία θα προσφέρει σε όλους τους πολίτες τη δυνατότητα να διατυπώνουν online τις ερωτήσεις τους για ευρωπαϊκά θέματα (e-questions) οι οποίες θα καταγράφονται στη βάση δεδομένων του συστήματος μαζί με τις σχετικές απαντήσεις και τις πηγές πληροφόρησης.

Η τεκμηρίωση των ερωτήσεων-απαντήσεων και η θεματική τους ευρετηρίαση με τη χρήση πολύγλωσσου θησαυρού μπορεί να γίνεται από το δυναμικό όλου του ελληνικού δικτύου ΚΕΤ.

Η υπηρεσία αυτή θα είναι εγκατεστημένη στον εξυπηρετητή της Βιβλιοθήκης του ΟΠΑ, λειτουργώντας εξ ολοκλήρου στον Ιστό και βασισμένη στο Σύστημα Διαχείρισης Σχεσιακών Βάσεων Δεδομένων και στο πρωτόκολλο TCP/IP.

ΜΙΤΟΣ:

ηλεκτρονική υπηρεσία ευρωπαϊκής πληροφόρησης 3/5

Το σύστημα αποτελείται από τα παρακάτω υποσυστήματα / εφαρμογές:

- Διαχείριση χρηστών
- Διαχείριση ερωτήσεων
- Διαχείριση απαντήσεων
- Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών
- Παραγωγή ενημερωτικών και στατιστικών αναφορών
- Πολύγλωσσος θησαυρός με βάση το πρότυπο ISO 5964

ΜΙΤΟΣ:

ηλεκτρονική υπηρεσία ευρωπαϊκής πληροφόρησης 4/5

Διαχείριση χρηστών

Κάθε χρήστης εγγράφεται συμπληρώνοντας μια φόρμα με τα προσωπικά του στοιχεία.

Υπάρχουν 3 επίπεδα χρηστών με διαφορετικά δικαιώματα πρόσβασης:

- Διαχειριστές: πλήρη πρόσβαση σε όλες τις εφαρμογές
- Τεκμηριωτές: πρόσβαση και διαχείριση ερωτήσεων - απαντήσεων και αρχείου χρηστών
- Τελικοί χρήστες: υποβάλλουν ερωτήματα, πρόσβαση στη βάση ερωτήσεων – απαντήσεων μόνο για ανάγνωση

ΜΙΤΟΣ:

ηλεκτρονική υπηρεσία ευρωπαϊκής πληροφόρησης 5/5

Διαχείριση ερωτήσεων – απαντήσεων

- Ευρετηρίαση με θεματικούς όρους από Θησαυρό
- Δυνατότητα πολλαπλών / συμπληρωματικών απαντήσεων
- Σύνδεση απαντήσεων με περισσότερες από μία ερωτήσεις

Αναζήτηση / ανάκτηση πληροφοριών

Με:

- Λέξεις κλειδιά από το πλήρες κείμενο
- Θεματικούς όρους από το θησαυρό
- Περίοδο υποβολής ερωτήσεων – απαντήσεων
- Χρήση τελεστών Boolean

Επίλογος

Υπάρχει η προοπτική στο μέλλον επέκτασης της υπηρεσίας αυτής με δυνατότητες σύγχρονης επικοινωνίας και με τη συμμετοχή όλων των ευρωπαϊκών κέντρων.

Όραμα μας είναι να εξελιχθεί σε ένα πανευρωπαϊκό εικονικό συνεργατικό εργαλείο πληροφόρησης, πολύτιμο βοήθημα και μέσο στη διάθεση κάθε Ευρωπαίου πολίτη.

Τα ΚΕΤ με τις βέλτιστες πρακτικές τους και την αгаστή τους συνεργασία υπηρετούν τις αξίες και αρχές της Ενωμένης Ευρώπης προσφέροντας ποιοτική ευρωπαϊκή πληροφόρηση και αποτελώντας με τον τρόπο αυτό ανεκτίμητη κληρονομιά για το μέλλον της.

**Ευχαριστούμε για την
προσοχή σας!**